

Huller i beskyttelsen af medarbejderne med lønkrav i L11 (overdragelse af krav til LG ved tvivl om virksomhedsoverdragelse forud for konkurs mv.)

En række svar fra beskæftigelsesministeren viser, at der er store huller i den beskyttelse af lønmodtagernes interesser, som det ellers var formålet med lovforslag L11 at sikre.

Lovforslaget sigter på den situation, hvor fx et hjemmplejefirma går konkurs, og hvor en offentlig virksomhed har overtaget opgaverne omkring det tidspunkt, hvor virksomheden gik konkurs. Det sker ofte for at fx en kommune kan leve op til sin pligt om at stille hjemmehjælp mv. til rådighed for borgerne. Som eksempel kan nævnes hjemmplejefirmaet ”Kærkommen” og redningsvirksomheden Bios’ konkurser.

I den situation vil der ofte ske det, at Lønmodtagernes Garantifond (LG) afviser at betale løntilgodehavender med den begrundelse, at der er sket en virksomhedsoverdragelse (til kommunen), som derfor skal betale den skyldige løn. Det betyder, at lønmodtagerne er henvist til at indlede en retssag – oftest med bistand fra en fagforening – for at få betalt den skyldige løn. Det vil i sagens natur ofte tage lang tid, før en sådan sag er afgjort.

Formålet med L11 er af afhjælpe denne situation ved, at LG i sådanne tilfælde hurtigt kan betale løntilgodehavenderne til lønmodtagerne, hvorefter LG får dækket udgiften af den offentlige virksomhed, som har overtaget opgaven. Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (pkt. 2.2.)

Det kan også nævnes, at beskæftigelsesministeren under første behandlingen af lovforslaget bl.a. udtalte, at

”Den ændring af LG-loven, som der lægges op til med lovforslaget, giver mulighed for, at lønmodtagerne hurtigt kan få deres tilgodehavender – i bund og grund synes jeg et meget, meget vigtigt signal, som man hermed sender til lønmodtagerne.”

LG (ved ATP) har dog afgivet et høringssvar til lovforslaget, der bl.a. indebærer, at LG først vil dække lønmodtagernes tilgodehavender, når der er foretaget en ”formel prøvelse og afvisning af lønmodtagerens krav” af arbejdsgiverens konkursbo. Afvisningen vil i disse situationer netop ske med den begrundelse, at konkursboets kurator mener, at der er sket en overdragelse af virksomhedens aktiviteter til fx en kommune.

Herudover har LG anført, at loven ikke skal gælde, hvor der slet ikke foretages en ”formel prøvelse og afvisning” af kravet, fordi konkursboet afsluttes uden en egentlig konkursbehandling. Det drejer sig især om konkursboer, der ikke indeholder aktiver af betydning, og som derfor lukkes efter konkurslovens § 143 eller konkursboer, hvor der ikke er midler til dækning af lønmodtager-krav, hvorfor der heller ikke sker en prøvelse af disse krav. Det drejer sig altså om ”tomme konkursboer” eller hvor der under alle omstændigheder er så få aktiver, at lønmodtager-krav, ikke dækkes.

Ministeren har i svar på BEU’s spørgsmål nr. 2 og 3 bekræftet, at lovforslaget skal forstås på den måde, som LG nævner i sit høringssvar.

Det er vurderingen, at disse to forhold betyder, at lovforslaget slet ikke får den praktiske anvendelse, som er tilsigtet.

Vedrørende kravet om ”formel prøvelse”:

Før det første varer det ofte meget længe, inden konkursboet har foretaget den ”formelle prøvelse og afvisning” af lønmodtagerkrav, som ifølge LG og ministeren skal foretages, før LG vil udbetale lønmodtagernes tilgodehavender.

Ministerens svar nr. 2 viser således, at der i fire ud af seks eksempler gik *knap halvandet år*, før konkursboet havde foretaget den formelle prøvelse af, om et lønmodtagerkrav skulle dækkes af konkursboet, eller om konkursboet mente, at kravet skulle dækkes af en virksomhed, som havde overtaget opgaverne.

I et tilfælde – Tryghedsplejen Danmark ApS – blev der afsagt konkursdekret i oktober 2015, men der er den dag i dag *stadig ikke sket* den prøvelse, som LG betinger sig, for at kunne betale lønmodtagerkravene.

Derfor vil lovforslaget slet ikke leve op til formålet – at sikre lønmodtagerne en hurtig betaling af skyldig løn. Hvis forslaget skal leve op til formålet, må det ændres, så der etableres en anden ordning til konstatering af, om lønmodtager krav skal dækkes af LG, eller af en anden virksomhed, der har overtaget aktiviteterne.

Konkursboer, hvor der ikke er aktiver af betydning:

Konkursboer uden økonomiske aktiver af betydning lukkes efter en mere uformel procedure, hvor konkursboets kurator bl.a. ikke foretager en ”formel prøvelse” af, om konkursboets aktiver skal anvendes til at dække dele af de krav, som kreditorerne har rejst. Det er velbegrunderet, at der ikke foretages denne prøvelse, da der jo alligevel ikke er aktiver til at dække kreditorernes krav i disse situationer.

Men når man i L11 fastholder, at der skal ske en sådan prøvelse, af om fx en kommune har overtaget aktiviteterne, før LG vil dække lønkrav, så betyder det, at loven ikke kommer til at gælde for *ca. halvdelen af alle konkurserne*.

Det skyldes, at rigtig mange konkursboer afsluttes hurtigt, fordi de er ”tomme”. I betænkning 1484 om hurtigere behandling af konkursboer fremgår det således, at 348 ud af 702 undersøgte konkursboer blev lukket hurtigt, fordi der ikke var aktiver i dem (i medfør af konkurslovens § 143).

Når her til lægges, at der ifølge ministerens svar nr. 3, heller ikke foretages denne prøvelse i sager, hvor der dog er visse midler, men ikke til dækning af lønkrav (såkaldte § 95-krav), så vil det sandsynligvis betyde, at *langt over halvdelen af alle konkurser, slet ikke omfattes af L11*.

Det bemærkes, at også ret store virksomheders konkursboer ofte er ”tomme”, så de lukkes efter konkurslovens § 143. Det gjaldt således luftfartsselskabet Cimbers konkurs i 2017, hvor der var flere hundrede medarbejdere ansat, da virksomheden gik konkurs.

Undtagelsen af ”tomme” konkursboer der lukkes efter de nævnte bestemmelser må derfor anses for at være en meget alvorlig udvanding af L11.

Som nævnt ovenfor bør der derfor ske en ændring af lovforslaget, så det ad anden vej kan konstateres, om der kan foreligge en virksomhedsoverdragelse, hvorefter LG kan lægge ud for lønmodtagerkrav.

Undtagelse af sager, hvor lønmodtagere har overdraget deres krav til A-kasse eller fagforening:

Det fremgår af beskæftigelsesministerens svar på spørgsmål nr. 4 til L11, at ministeren er enig med LG i, at L11 ikke skal gælde, hvor en lønmodtager har overdraget sit krav til en A-kasse eller fagforening. Ministeren begrunder dette med, at der er mindre behov for LG's dækning, hvor en fagforening / A-kasse allerede har lagt ud for lønmodtagernes tilgodehavender.

Det skal dog præciseres, at mange gange overdrager fagforeningsmedlemmer deres krav til en fagforening uden, at fagforeningen låner medlemmet de penge, som medarbejderen har til gode hos den konkursramte arbejdsgiver. I disse tilfælde sker overdragelsen i form af, at lønmodtageren giver fuldmagt til fagforeningen,

således at fagforeningen kan begynde at inddrive kravet enten hos LG eller hos en virksomhed, der har overtaget aktiviteterne, hvis der måtte foreligge virksomhedsoverdragelse.

Det er meget vigtigt, at såfremt den nævnte reservation overhovedet skal indgå i L11, så må det præciseres, at hvor en lønmodtager overdrager sit krav til fagforeningen som et fuldmagtsforhold uden at modtage et lån eller lignende fra fagforeningen, så bør dette ikke afskære, at LG lægger løntilgodehavendet ud.

Det skal også nævnes, at den omtalte undtagelse af lønmodtagerkrav, der er overdraget til en fagforening (eller A-kasse) fra L11, er en ændring af de almindelige regler herom i LG-loven, som ikke ses at være nødvendig eller velbegrundet.

Med venlig hilsen

Dennis Schnell-Lauritzen, Konsulent
Arbejdsretsafdelingen

LO • Landsorganisationen i Danmark
Islands Brygge 32D, 2300 København S. • www.lo.dk